

in dečjimi prazniki, ali pa je podana v folkloristični obliki ljudske vremenske modrosti in podobnega. Edina pozitivna vsebinska stran te knjige ostane torej nacionalnovzgojna, posebej pa še budi zavest skupnosti z neodrešenimi brati. Kar se teksta tiče, moramo v splošnem dati prednost pesmicam k posameznim mesecem pred poučnimi aforizmi. Najboljše so one k marcu, aprilu, maju, juniju, juliju, avgustu in novembru. Aforizmom pa povečini manjka soli ali pa so ponesrečena parafraza narodnih, kot n. pr. *Narod: Svet' Matija led razbija, če ga ni, ga pa nar'di.* — *Gaspari* (prav po nepotrebnem): *Sv. Matija s sekro led razbija, če pa ledu več ni, ga pa še on z burjo naredi.* — Kako brez soli so nekateri drugi, Vam priča n. pr.: *Praznik n. Jožefa praznuje tisti prav, ki najlepše vošči godovnikom i. pod.* Ta knjiga, ki jo pozdravljam kot poskus ustvariti nam domačo ilustrirano dečjo knjigo, nam tako na drugi strani zopet enkrat priča, kako težko je zadostiti taki nalogi. Za enkrat hodimo še vsi za Zupančičem in ne moremo preko njega do res svojega in neprisiljenega. Kljub temu pa je ta knjiga napredek v našem dečjem slovstvu. Frst.

Roman Bende: Pohojena greda. Zbirka pesmi. V samozaložbi. MCMXXIII. Tiskarna »Panonija« v Gornji Radgoni.

To je za zdaj I. zvezek Bendejevih »Poezij«, ki šele bodo kot: *Eros, Baklja hrepenenja, Počena struna i. t. d.*, a je že v Pohojeni grudi odlomkov iz bogate cikličnosti: *Neplodno cvetje, Križanje, Svitanje i. t. d.* Bende ume latinsko. Zato mu svetujem: non multa sed multum. Nekaj gladkega ritma namreč še ni poezija. Dr. I. P.

Dr. K. Ozvald: Za vsak dan. I. Zbral — —. 1923. Izdala in založila Družba sv. Mohorja na Prevaljah. Natisnila tiskarna Družbe sv. Mohorja na Prevaljah. Str. 64.

Drobna, a tehtna knjižica. Njen namen: »biti posestrima, verna svetovalka ter ti docela nevsiljivo oznanjati modrost sožitja z drugimi ljudmi« — tedaj klicarka ljubezni do bližnjega. Ozvald ne govori sam, ne modruje in ne pridiga. Iz domače in tuje literature je izbral pesmi, leposlovne sestavke, reke, misli in pregovore in jih nudi braveu: *Odpri, kjer hočeš in kadar hočeš, pa beri in misli in obnovi v sebi človeka, držečega se najvišje zapovedi, in zlati časi da se vrnejo!*

Da bi vseh 43.809 letošnjih udov, prav naših družin, knjigo res v tem smislu bralo in uravnalo po tem svoje življenje: prireditelj in Družba bi bila največja dobrotnika našega naroda!

Joža Lovrenčič.

Narodne pravljice iz Prekmurja. Priredila Kontler in Kompoljski. V Mariboru, 1923. Založil Učiteljski Dom v Mariboru. Natisnila Učiteljska tiskarna v Ljubljani.

Zbirko sta prireditelja zamislila kot mladinsko knjigo, kar priča tudi ilustrativni okras. Tri točke s površno posneto jezikovno folkloro opravičujejo morda naslov knjige. Zgodbi o ježu in starčku s smrtjo ne pričate o kritičnosti. Ilustratorja naslov ne navaja, monogram pa je nečitljiv.

Dr. I. P.

Iz literature o slovstveni vedi. — *Savremenik.* Mesečnik društva hrvatskih književnika u Zagrebu. Letnik XVII. je prinesel naslednje sestavke: A. B. Šimić, *Tehnika pjesme*; — L. Žimbrek, *O lirici i umjetničkom stvaranju* in Vlad. Lunaček, *Bilane hrvatske moderne* (Prigodom dvadesetpete obljetnice otvorenja Prvog Hrv. Salona). — Ljubljanski Zvon, XLIII. 1. je priobčil dr. J. Kelemine študijo *Pesnikova osebnost*; na koncu je navedel najvažnejšo novejšo literaturo o tem predmetu. — V založbi Artibus et Literis, Gesellschaft für Kunst und Literaturwissenschaft, je začel izhajati *Handbuch der Literaturwissenschaft*, ki ga izdaja profesor v Bonnu O. Walzel. Uvodna razprava slove *Gehalt und Gestalt im Kunstwerk des Dichters* (O. Walzel).

GLASBA.

Vinko Vodopivec: Mešani in moški zbori. V Gorici, 1923. Samozaložba. Cena 4 lire. — Pričujoča Vodopivčeva zborovska zbirka obsega pet mešanih in pet moških zborov, zloženih na starejša in novejša besedila. Skladbe kot take nosijo pečat poljudnosti in prijazne domačnosti. Zbori so prijetno melodiozni, bodo pevcem brezdvomno ugaljati in jim tudi glede izvajanja ne bodo delali preglavice. Melodije so deloma celo nekoliko poceni, ker naletimo ponekod na več ali manj znane motive (n. pr. št. 1. prvi del ali št. 4. drugi motiv), ali na kolikortoliko že obrabljene ali ne posebno izrazite. Nekaj zborov se ugodno razmahne, tako prvi zbor s prav dobro posrečenim srednjim stavkom, šesti (Koračnica) in deveti (Zdravica). Po večini pa so zbori kratki, kot nekaki glasbeni utrinki, ki bi se pa — vsaj nekateri — mogli s pridom še nekoliko raztegniti. Izdelava se zdi sploh večkrat še malo negotova in ne čisto dovršena. Skladatelj bi se včasih rad še nekoliko globlje izrazil, pa ne najde vedno primernega zaželenega glasbenega izraza. Zelo nežno se je izrazil v 3. pesmi (Prstan), v začetku in na koncu; srednji del (Più mosso) se zdi med 2. in 3. taktom nekako preklan in ne čisto zrasel. Tudi srečamo večkrat manj pravilno pisavo: as namesto gis in podobno. Nekateri zbori bi z nekoliko podrobno popravo gotovo še pridobili. Popravi pa naj se brez odloga in na vsak način v 2. pesmi v 4. taktu pred sklepom osminka c na tretji dobi v basu v a (kar bo najbrž tiskovna pomota), v 4. pesmi naj poje alt v 2. sistemu, zadnji takt: d, h (tudi bržčas tiskovna pomota). V isti pesmi v 5. sistemu naj alt v 5. taktu poje ves čas g, ker sicer je disonanca g gis neznosna. V 8. pesmi svetujem za 2. tenor v 4. sistemu, 2. taktu osminko b namesto d, ker d ima itak že 1. bas. V 9. pesmi na str. 16. manjka v 3. taktu četrtingska pavza. V 2. sistemu na str. 16. naj poje 2. tenor v 2. taktu: a a e a a; enako pri ponovitvi. V 10. zboru, ki je posebno nežen, naj 1. bas obdrži svoj prvotni motiv tudi pri prestavitvi motiva iz 1. na 2. stopnjo; torej g g g a b itd. — Zbore vsem podeželskim pevskim zborom priporočam, zlasti goriškim, ki so jim tudi v prvi vrsti namenjeni. Stanko Premrl.